

ОСОБИСТІТЬ ПСИХОЛОГА: ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ

ПОЛТАВЩИНА ЯК АКМЕОЛОГІЧНА ВЕРШИНА ПЕДАГОГІКИ ДОБРА АКАДЕМІКА ІВАНА ЗЯЗЮНА

Блискучі трудові та наукові досягнення доктора філософських наук, професора, дійсного члена НАПН України, заслуженого працівника вищої школи України, Почесного члена Російської академії освіти, директора Інституту педагогічної освіти та освіти дорослих НАПН України Івана Андрійовича Зязюна охоплюють другу половину ХХ і початок ХХІ століть, мають широку географію у межах України та за кордоном, але чи не найбільш плідний (акмеологічний) період його творчості, на наш погляд, пов'язаний з Полтавщиною (1975 – 1990 рр.). У ці часи лідером області Ф.Т. Моргуном впроваджувалася ґрунтозахисна екологічна система землеробства, яка сприяла потужному економічному зростанню села.

Гуманітарний аспект відродження освіти та культури регіону очолив ювіляр, на той час – наймолодший у країні ректор педінституту, запрошений і відстояний на цій посаді також Ф. Моргуном («Розкажи, поле... », «Куди йдеш, Україно?», «Правда про кривду»). Зязюн почав із підготовки сільських учителів із числа найкращих випускників, які, закінчивши педагогічний інститут, поверталися б у рідні села.

Для виконання цього стратегічного завдання ним була розроблена і реалізована інноваційна освітня програма «Вчитель: школа – педвуз – школа». Тисячі старшокласників області пройшли школу «Юний педагог», систему експертного профвідбору і, відшліфувавши свою педагогічну майстерність у стінах ВНЗ, у будівельних загонах, у тепер всесвітньо відомому народному хорі «Калина», інших художніх гуртках і спортивних секціях, свідомо та відповідально несли кращі зразки української культури та сучасної освіти рідному краю.

При кафедрі психології були створені автоматизований психологічний практикум, лабораторія психодіагностики та профорієнтації, соціологічна служба. Колективу науковців кафедри була доручена від України на замовлення ЮНЕСКО профорієнтаційна тема з формування студентських контингентів ВНЗ, за успішне виконання й демонстрацію якої вони були нагороджені Дипломом I ступеня ВДНГ України. Пізніше програма «Вчитель» набула всеукраїнського державного статусу («Основи педагогічної майстерності», «Вчитель, на якого чекають», «Краса педагогічної дії»).

Будучи філософом, істориком і патріотом України, Зязюн разом із керівництвом області й колективом педінституту домігся достойного відзначення 100-річчя від дня народження А.С. Макаренка, створення музею-заповіднику видатного педагога в с. Ковалівка, організації Міжнародної Макаренківської асоціації, другим президентом якої був обраний особисто (зараз є віце-президентом), та Української Макаренківської асоціації («Педагогіка добра: ідеали і реалії»).

Як один із кращих менеджерів освіти – зумів об'єднати спеціалістів різного профілю (філософів, педагогів, психологів,

фахівців-предметників та ін.) для розв'язання потужних комплексних освітніх програм. Ці здібності ювіляра проявилися згодом на посаді міністра освіти України та директора новостворених науково-дослідницьких установ: Інституту педагогіки і психології АПН України, а згодом – Інституту педагогічної освіти та освіти дорослих НАПН України.

Високоповажному Івану Андрійовичу Зязюнові, до учнів, соратників і друзів якого маємо честь належати і пишаємося цим, з нагоди 75-річного Ювілею бажаємо й надалі залишатися палким патріотом України, лідером макаренківської трудової педагогіки добра, зичимо карпатського здоров'я, плідної наукової творчості, особистого родинного затишку на многая літа! Прийміть, будь ласка, шановний Ювіляре, у подарунок також оду на Вашу честь.

УЧИТЕЛЬ, НА ЯКОГО ЧЕКАЛИ

*Ода високоповажному Івану Андрійовичу Зязюнові
з нагоди 75-річного Ювілею і на щастя –
присвячується!*

*Ваш шлях з Чернігівщини довгий
Проліг крізь шахт Донбасу дим,
Але філософ, серцем добрий,
В Вас переміг ще молодим.*

*В «Дніпрі» сільгоспників навчали
Про єдність світла й темноти.
В Карпенка-Карого всі взнали,
Що й з Станіславським Ви – на «ти».*

*Федір Моргун кличе в Полтаву
І посаду ректора проб'є,
Програма «Вчитель» небувало –
У села вчителів дає!*

*Спочатку вірилось замало
У педмайстерність, профвідбір,
А потім – кафедри зростали
І факультети – навздогін.*

*Дівчата вскочили в спідниці,
Хлопці краватки всі вдягли,
Пісні «Калини» стали литься,
Студ-буд-загони почались...*

*Увесь Союз на нас дивився,
Японці, німці й інші завітали,
Щоб збагнути – в Полтаві з'явився
Той «Учитель, якого чекали»!*

*На всю країну стали звісні,
Після «Останкіно» – знає світ!
Хоч часто лише смерть в Вітчизні
Могла визнанням одарить...*

*І недарма зійшлися близько
Три ювілеї, зразу й не збагну:
Сто двадцять п'ять – Макаренку,
дев'яносто п'ять – Сухомлинському
Й сімдесят п'ять – Івану Зязюну!*

*Бажаєм Вам здоров'я, щастя,
Руїни хай не повернуться,
Многая літа – так триматься
Й вершин – в любові та науці!*

Микола Лебедик,

кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки ПНПУ імені В.Г. Короленка (у 1983-1992 рр.);

Володимир Моргун,

кандидат психологічних наук, професор кафедри психології ПНПУ імені В.Г. Короленка;

Андрій Остапенко,

доктор педагогічних наук, професор Кубанського державного університету та Єкатеринодарської духовної семінарії, заступник директора Азовського педагогічного ліцею Краснодарського краю (Росія);